



FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

VARMEPLAN 2022-2030



INDHOLD

Indledning	4
Kommunens mål for grøn varme	7
Status 2020 for varmeforsyning og omstilling til grøn varme	8
Planindholdet i den nye varmeplan	17
Hvad nu: Information og det videre arbejde med realisering af grøn omstilling i varmeforsyningen	23

FORORD

Denne varmeplan er et vigtigt led i at fremme den grønne omstilling af vores samfund væk fra brugen af fossile brændstoffer. Vi bruger store mængder energi til opvarmning og varmeplanen viser vejen til forskellige bæredygtige løsninger i kommunens mange bysamfund.

Alt tyder på at Fjernvarme både for klimaet, samfundet som helhed og for forbrugernes økonomi, komfort og fleksibilitet i en mere grøn verden er den bedste løsning at udbrede, hvor muligt. Det gælder dér, hvor tilpas mange ejendomme ligger tilstrækkelig tæt til, at det økonomisk kan betale sig at anlægge fjernvarme. Varmeplanen udpeger de bysamfund, hvor vi tror på, at fjernvarme er den bedste løsning.

Der er travlt med omstillingen af flere grunde end klimaet, herunder den aktuelle energikrise. Varmeplanen skal allerede i 2023 føre til en endelig afklaring af, om der er nok tilslutning til et fjernvarmeprojekt i de udpegede bysamfund, så anlæg kan sættes i gang med det samme derefter.

Varmeplanen peger også på de mulige løsninger for grøn omstilling i områder, hvor der næppe er basis for fjernvarme. Altså de steder, hvor det både kan være relevant med mindre fælles løsninger eller med individuelle løsninger for den enkelte ejendom.

Planen oplyser også om, hvordan kommunen og energiselskaber m.fl. vil understøtte omstillingen gennem afklaringsfasen med valg af løsning i de enkelte lokalsamfund, for den enkelte virksomhed og for den enkelte husstand.

Målet er, at stort set al brug af gas og olie til opvarmning er slut i 2030 og at så mange som muligt endda har skiftet til vedvarende energikilder tidligere. I Kommunalbestyrelsen tror vi på, at hurtig omstilling er vigtigt for at bosætning og erhverv fortsat er attraktivt i vores kommune. Kommunen vil med afsæt i varmeplanen gøre, hvad der er muligt for at understøtte lokalsamfund, borgere og virksomheder bedst muligt i deres videre beslutninger om valg.

Grundlæggende kan man glæde sig over, at mange ejendomme allerede i dag har fjernvarme. Og med beslutninger truffet de seneste 2-3 år, er fjernvarmen allerede under udbygning til yderligere ca. 5.800 ejendomme, så i alt ca. 12.675 ejendomme ud af samlet 25.992 ejendomme i kommunen om et par år har fjernvarme. Og mange andre er allerede i fuld gang med at finde andre løsninger med skift til individuelle varmepumper mv. Det vidner om stort engagement og foretagsomhed i forhold den grønne omstilling og det skaber en realistisk forventning om, at vi når målet om fuld omstilling af varmeforsyningen inden 2030.

Kommunen ser frem til samarbejde med borgere og virksomheder om de videre skridt i denne omstilling.

Venlig hilsen

Hans Stavnsager Rasmussen
Borgmester

INDLEDNING

NY VARMEPLAN - ET LED I GRØN OMSTILLING AF VARMEFORSYNINGEN I FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Folketinget har vedtaget, at Danmark skal væk fra brug af naturgas og olie til opvarmning mv. i husstande og erhverv. Al varme skal omstilles til brug af vedvarende energikilder primært i form af strøm fra vindmøller, solceller og vandkraft. Og det skal ske så hurtigt som muligt.

Klimakrisen har gjort det klart, at brug af fossile brændsler skal ophøre. Og krigen i Ukraine har udløst en større energiforsyningskrise, der har tydeliggjort samfundets sårbarhed ved afhængighed af fossile brændsler og har gjort det yderligere vigtigt at fremme tempoet i omstillingen.

Som led i omstillingen skal kommunen udarbejde og vedtage en ny varmeplan inden udgangen af 2022. Den skal oplyse borgere og virksomheder om, hvor det vurderes relevant at søge at erstatte naturgas med fjernvarme, og hvor det ikke skønnes realistisk med fjernvarme, men hvor der må findes andre løsninger.

OPFØLGNING PÅ VARMEPLANEN

Varmeplanen indeholder information om den videre proces for at fremme omstillingen og hvad kommunen og andre aktører vil gøre for at bidrage hertil i samarbejde med lokalsamfundene og virksomhederne.

Borgere, der bor i naturgasforsynede områder (inklusive dem i områderne, der har oliefyr), skal inden udgangen af 2022 have skriftlig besked om indholdet i varmeplanen. Kommunalbestyrelsen har besluttet at vurdere, om der også er landsbyer uden naturgas, som kan være mulige fjernvarmeområder.

Borgere i områder udpeget som mulige fjernvarmeområder skal derefter, hvis der tilstrækkelig lokal interesse for det, i løbet af 2023 have forelagt et detaljeret projektforslag for fjernvarme.

Projektforslaget skal så danne grundlag for en konkret bindende beslutning, om man vil have fjernvarme. Er tilslutningen tilstrækkelig stor til, at det hænger økonomisk sammen, godkender kommunen projektet og staten kan søges om støtte til gennemførelse. Målet er, at fjernvarme anlægges og er i funktion, inden udgangen af 2028.

Varmeplanen er således et værktøj, som sætter mål og rammer for udvikling på varmeområdet i Faaborg-Midtfyn Kommune. Kommunen skal med afsæt i varmeplanen understøtte den videre afklaringsproces i 2023 frem mod anlæggelse af fjernvarme eller ej.

I områder hvor fjernvarme ikke vurderes realistisk, eller

der ikke kan opnås tilstrækkelig tilslutning til et projekt, skal borgerne, inden udgangen af 2022, anvise god information om alternative løsninger og information om, hvordan de kan søge rådgivning. Det kan typisk være om løsninger med individuelle varmepumper eller små lokale fællesanlæg, hvor varmepumper ofte også er en del af løsningen. Kommunen kan i et vist omfang understøtte disse afklaringsprocesser.

VARMEPLANEN ER VEJLEDENDE

Selve varmeplanen er ikke juridisk bindende for hverken kommune eller borgeren. Den er kun vejledende. Først når kommunen har endelig godkendt et konkret projektforslag for et fjernvarmeprojekt og anlægsfasen går i gang, har det nogle konsekvenser. For at sikre maksimal tilslutning bortfalder mulighederne for statstilskud til valg af andre løsninger fx individuelle varmepumper. Endvidere vil fjernvarmeselskabet typisk indgå en kontrakt med de kommende forbrugere, som det for forbrugeren kan have nogle økonomiske konsekvenser at træde ud af. Varmeplanen kan blive justeret.

Udviklingen går stærkt og forudsætninger kan ændre sig. Herunder kan der ske ændringer i lovgivning m.v. for at fremme den grønne omstilling yderligere de kommende år. Det må derfor forventes, at varmeplanen kan blive ændret løbende, men igangsatte tiltag med afsæt i nugældende plan kan påregnes gennemført.

FAKTA

VARMEPLANENS HOVEDINDHOLD

Varmeplanen udlægger i alt 11 landsbyer/boligområder, og 4 erhvervsområder, der i dag har naturgas til kommende fjernvarmområder. Der er tale om bysamfund med en vis bebyggelsestæthed og over 125 ejendomme, som er potentielle for fjernvarme. Desuden udlægges Dyreborg, hvor der i dag ikke er naturgas til muligt fjernvarmeområde. Det er steder hvor kommunen i dialog med eksisterende fjernvarmeselskaber, rådgivere m.fl. har vurderet, at der kan være gode forudsætninger for etablering af fjernvarme forudsat tilstrækkelig opbakning.

Borgerne får besked inden udgangen af 2022 om deres ejendom er i muligt fjernvarme område.

Kommunen og eksisterende forsyningsselskaber vil i 2023 tilbyde at udarbejde forundersøgelser og projektforslag for anlæg af fjernvarme i disse områder, hvis der er tilstrækkelig lokal interesse for det. I udgangspunktet skal minimum 60% af ejendomme i byer med over 150 ejendomme, minimum 70% af ejendommene i byer mellem 125 og 150 ejendomme være interesserede for at igangsætte et projekt. Forundersøgelse og projektforslag skal danne endeligt grundlag for borgernes beslutning om etablering af fjernvarme og herunder om man vil søge statstilskud til projektet.

Det er aftalt, at eksisterende fjernvarmeselskaber i dialog med kommunen og de involverede lokalsamfund får udarbejdet forundersøgelserne. Det forudsættes, at lokalsamfundene er aktive i processen bl.a. med afholdelse af

borgermøder. Endvidere at de er aktive i afklaring af, om der i givet fald skal etableres et nyt lokalt fjernvarmeselskab, eller projektet kan blive en del af et eksisterende fjernvarmeselskabs aktiviteter.

Kommunen vil bl.a. understøtte forundersøgelser og projektforslag med en underskudsgaranti. Det betyder, at gennemføres projektet i sidste ende ikke, vil kommunen dække udgifterne til forarbejderne. Det er aftalt, at et af de eksisterende fjernvarmeselskaber i første omgang afholder udgifterne til forarbejderne. Skal der oprettes et nyt lokalt selskab, kan der også indhentes rådgivning til det som del af den videre proces.

Borgere i områder, der ikke udpeges til mulige fjernvarmeområder, vil modtage information om alternative muligheder og om hvor de kan søge nærmere rådgivning. Er der lokale ønsker om etablering af fællesanlæg i nogle af disse samfund, vil kommunen i et vist omfang efter en konkret vurdering også kunne understøtte forundersøgelser og projektforslag til sådanne projekter med underskudsgarantier. Også små fjernvarmeanlæg kan her evt. komme på tale, hvis særlige forhold fx med enkelte større forbrugere eller attraktive kilder til udnyttelse af spildvarme gør sig gældende.

Kommunen har besluttet, at hvor det er muligt og relevant, skal de kommunale institutioner tilsluttes fjernvarme. Kommunen har også besluttet i relevant omfang at tilbyde kommunegaranti på lån til anlæggelse af godkendte fjernvarmeprojekter.

UDDYBENDE OM BAGGRUNDEN FOR EN NY VARMEPLAN, INDHOLDET OG DENS BETYDNING

Ny varmeplan - et led i en større omstilling af samfundet til bæredygtig energi.

Regeringen indgik d. 25. juni 2022 en bred politisk "Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022". Aftalen har to hoveddele. Del 1 vedrører udbygning af produktionen af sol- og vindenergi i Danmark. Del 2 vedrører øget tempo på omstilling af varmeforsyningen i Danmark væk fra brug af fossile brændsler og over til "grøn varme" baseret på øget brug af spildvarme og grøn strøm.

Fokus i del 2 er især på at få øget tempoet i en allerede igangsat proces med udfasning af naturgas. Dette i forlængelse af Ukraine-krigen og den deraf afledte gasforsyningskrise.

I dag er det nationale mål således, at senest i 2035 er brugen af fossile brændsler til opvarmning helt udfaset. Reelt skal der styres mod, at målet stort set er nået allerede inden 2030.

Kernen i omstillingen er mest mulig udbredelse af fjernvarme i naturgasforsynede områder og gerne også i andre bysamfund i det omfang det er samfundsøkonomisk fornuftigt. Fjernvarmen forudsættes hovedsagelig baseret på udnyttelse af lokal spildvarme og varmepumper (strøm). Også brug af biogas til opvarmning kan forventes at skulle minimeres eller udfases. Det hænger sammen med, at overskydende biomasse på sigt især skal forbeholdes fremstilling af brændstoffer herunder biogas, som kan anvendes i transportsektoren og eventuelt noget i industrien. Årsagen er, at man vanskeligt kan omstille hele transportsektoren til kun at anvende el.

Dér, hvor fjernvarme ikke er muligt, tyder alt på, at det

overvejende er individuelle varmepumper, man skal satse på. Det gælder uanset, om det er anlæg, der kun omfatter en enkelt husstand, eller det er mindre fælles varmeløsninger. Mindre fællesanlæg af andre typer end fjernvarme kan dog også være aktuelle fx fælles jordvarmeanlæg eller i en overgangsperiode anlæg baseret på lokal biomasse (halm e.l.).

D. 29. juni 2022 indgik regeringen med Kommunernes Landsforening en opfølgende "Aftale om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne". Aftalen fastlægger mere detaljeret, hvad henholdsvis staten og kommunerne skal gøre for at gennemføre den politiske aftale. Den aftale siger også noget om forventninger til, hvilken aktiv rolle de eksisterende forsyningselskaber - især fjernvarmeselskaber - skal påtage sig for at fremme omstillingen.

Denne aftale betyder bl.a. følgende:

Kommunerne skal inden udgangen af 2022 vedtage en ny varmeplan. Planen skal indeholde oplysninger om hvilke naturgasforsynede områder man finder egnede til omlægning til fjernvarme. Endvidere om de steder, hvor borgerne alternativt må indstille sig på at finde andre løsninger fx individuelle varmepumper eller mindre lokale fælles anlæg.

Kommunen kan vælge også at udarbejde planer for områder, som i dag hverken har fjernvarme eller gas. Dette med henblik på at vurdere om fjernvarmeforsyning også kan være en mulighed i disse områder. Kommunalbestyrelsen har besluttet også at vurdere om der basis for udbredelse af fjernvarme i andre bysamfund end de, som p.t. er gasforsynede bysamfund. Kommunen har videre besluttet, at i de lokalsamfund, hvor der er basis for fjernvarme, skal de kommunale institutioner også tilsluttes fjernvarmen.

Borgere skal inden udgangen af 2022 på baggrund af planen gives klar besked om de bor i et område, hvor man vil arbejde for udrulning af fjernvarme eller ikke.

Bor man i et område, hvor fjernvarme vurderes muligt, skal man som borger tilkendegive, om det har umiddelbar interesse at få fjernvarme. Er interessen tilstrækkelig stor til at det fortsat vurderes realistisk at gå videre, skal kommunen sikre, at der i løbet af 2023 udarbejdes et projektforslag for etablering af fjernvarme.

Viser beregninger at projektet er samfundsøkonomisk fordelagtigt og privatøkonomisk fornuftigt kan man gå videre. Projektforslag kan så danne grundlag for borgernes endelige tilkendegivelse af, om de vil gå med i et fjernvarmeprojekt. Er der den nødvendige tilslutningsgrad, til at projektet er økonomisk realistisk, skal kommunen godkende projektet og der kan indsendes ansøgning til staten om støtte til gennemførelse af projektet. Dette forudsættes også nået i 2023.

Bor man i et område, hvor fjernvarme ikke vurderes realistisk, skal borgerne i disse områder også inden udgangen af 2022, gives information om de alternative muligheder for grøn omstilling. Herunder om hvordan man kan få yderligere rådgivning om mulige valg af teknisk løsning, økonomi, tilskudsmuligheder m.v. Dette gælder både, hvis man ønsker et eget anlæg til et enkelt hus eller virksomhed, eller man overvejer et mindre fælles anlæg. Selvom der ikke er basis for et egentligt fjernvarmeanlæg, kan det således godt være relevant få belyst, om der er basis for at gå sammen lokalt om et mindre nyt fælles varmeanlæg. Det gælder, hvis flere ejendomme ligger tilstrækkelig tæt på hinanden og man har kræfterne og engagementet til at få det organiseret.

KOMMUNES MÅL FOR GRØN VARME

GRØN VARME ET VIGTIGT I KLIMAREGNSKABET

Kommunen har udarbejdet en Klimahandleplan, der forventes endeligt vedtaget i foråret 2023.

Planen indeholder kommunens bud på en samlet mængde handlinger, der kan føre til, at udledningen af klimagasser fra alle aktiviteter inden for vores kommunegeografi er nedbragt med 70% i 2030 sammenlignet med udledninger i 1990. Klimaplanen indeholder videre et mål om netto nul udledning af klimagasser i 2050 og den peger også på en del af de handlinger, der bliver nødvendige efter 2030.

Omstilling til grøn varmforsyning inden 2030 i boliger og erhverv, der i dag opvarmes med gas eller olie, er en af de vigtigste handlinger, som betyder meget i det samlede klimagasregnskab.

Målene for grøn varme er således:

- at al brug af varme til opvarmning af bygninger og til produktion i virksomheder i kommunen inden 2030 er baseret på vedvarende energikilder.
- at bæredygtig fjernvarme er udbredt som løsningen i alle de bysamfund, hvor det samfunds- og brugerøkonomisk vurderes mest fordelagtigt.
- at understøtte at andre lokale fælles grønne løsninger udbredes dér, hvor der er lokal interesse for det og det vurderes realistisk.
- at øvrige borgere og virksomheder er godt understøttet i deres valg af individuelle løsninger i den grønne omstilling af varmforsyningen.

FAKTA

HVORFOR FJERNVARME

Fjernvarme anses som det mest bæredygtige og fleksible i et bæredygtigt samfund. Det gælder de steder, hvor der er et tilstrækkeligt stort forbrug og tilstrækkeligt tæt beliggende ejendomme til at rørføring kan betale sig.

Omstilling til fjernvarme har derfor højeste prioritet, hvor det er samfundsøkonomisk mest fordelagtigt og muligt at få lokal opbakning til løsningen.

De konkrete fordele ved fjernvarme er især følgende:

- Fjernvarme kan baseres på mange forskellige vedvarende energikilder:
 - Strøm fra sol, vind og udenlandsk vandkraft.
 - Lokal spildvarme fra erhverv, renseanlæg og evt. andre kilder.
 - Lokal biomasse og solfangere.
- Driften kan optimeres med etablering af varmelagre. Disse "fodres", når energiforsyningen er billigt til rådighed. Og der tæres på lageret i tidsrum, hvor energien er dyrere, fordi der mangel på den.
- Fjernvarmen kan dermed også bidrage til at stabilisere det samlede energisystem og fx optage store udsving i en elproduktion, der varierer med sol og vind. Og der kan tages højde for store forskelle i elpriser over døgnet som følge af udsving i energiforbruget til andre formål.
- Fjernvarmens energikilder kan omstilles over tid, når der sker større ændringer i forudsætninger. Det forventes fx, at man over en årrække vil arbejde for, at brug af biomasse til opvarmning udfases ud fra overordnede

mål om anvendelse af bæredygtig biomasse til biogas til transport og industri, sikring af biodiversitet m.v.

- Fjernvarme er en bekvem og forsyningssikker opvarmingsform uden meget vedligehold for den enkelte husstand.
- Investeringen i tilslutning er væsentligt lavere end udgiften til etablering af eget varmeanlæg.
- Man undgår mulige støjgener og andre miljøgener fra eget varmeanlæg.

Fjernvarmen har så også et par ulemper:

- Man skal være tilstrækkelig mange i et område, der vil have den. Og det kræver et lokalt engagement at få fjernvarme op at stå.
- Det tager tid at etablere fjernvarmen.

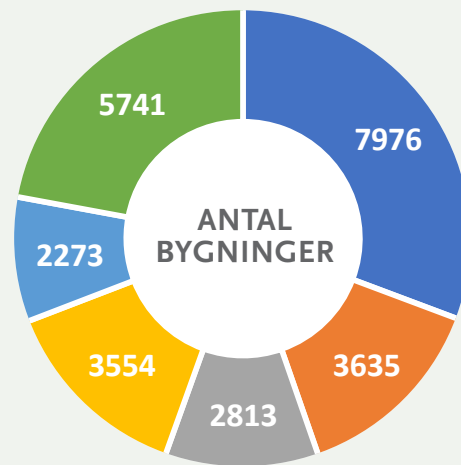
Individuelle varmepumper baseret på strøm er også gode løsninger, dér hvor fjernvarmen ikke kan nå ud. De kan også baseres på bæredygtig strøm fra vedvarende energikilder. Men de er mindre fleksible og der er støjgener knyttet til dem, hvilket især i områder med tæt til naboer kan være et problem.

Mindre fælles anlæg kan være relevante løsninger lokalt til at imødegå nogle af de vigtigste gener forbundet med individuelle løsninger. De rummer således en del af fjernvarmens fordele, men også dens ulemper.

STATUS 2020 FOR VARMEOFORSYGNING OG OMSTILLING TIL GRØN VARME

Indledningsvis vises en oversigt over, hvordan kommunens i alt 25.992 ejendomme aktuelt fordeler sig på opvarmningsformer.

ENERGIKILDER SAMLET



- Naturgas
- Olie
- Varmepumpe
- Biobrændsel
- Elvarme
- Fjernvarme

Det kan i øvrigt oplyses, at data i dette afsnit overvejende baserer sig på oplysninger fra BBR trukket maj 2022 og der kan for nogle ejendomme være mangelfulde eller forkerte oplysninger, fx fordi der ikke indberettet ændringer i forbindelse med skift af energikilde. Tallene vurderes dog samlet at give et rimeligt dækkende billede af status.

OMRÅDER MED FJERNVARME OG IGANGSAT UDBYGNING AF FJERNVARME

I dag er der 4 større fjernvarmeselskaber i kommunen. I tabel 1 ses fjernvarmeselskaberne og hvor mange husholdninger de dækker.

Fjernvarme anses som det mest bæredygtige og fleksible i et bæredygtigt samfund de steder, hvor der er et tilstrækkeligt stort forbrug med tæt beliggende ejendomme til at rørføring kan betale sig.

De allerede eksisterende fjernvarmeselskaber er i fuld gang med omstillingen til grøn varme og forventningen er, at deres varmeproduktion inden 2030 er stort set 100% omlagt til vedvarende energikilder.

Det kan i øvrigt oplyses, at data i dette afsnit overvejende baserer sig på oplysninger fra BBR trukket maj 2022 og der kan for nogle ejendomme være mangelfulde eller forkerte oplysninger, fx fordi der ikke indberettet ændringer i forbindelse med skift af energikilde. Tallene vurderes dog samlet at give et rimeligt dækkende billede af status.

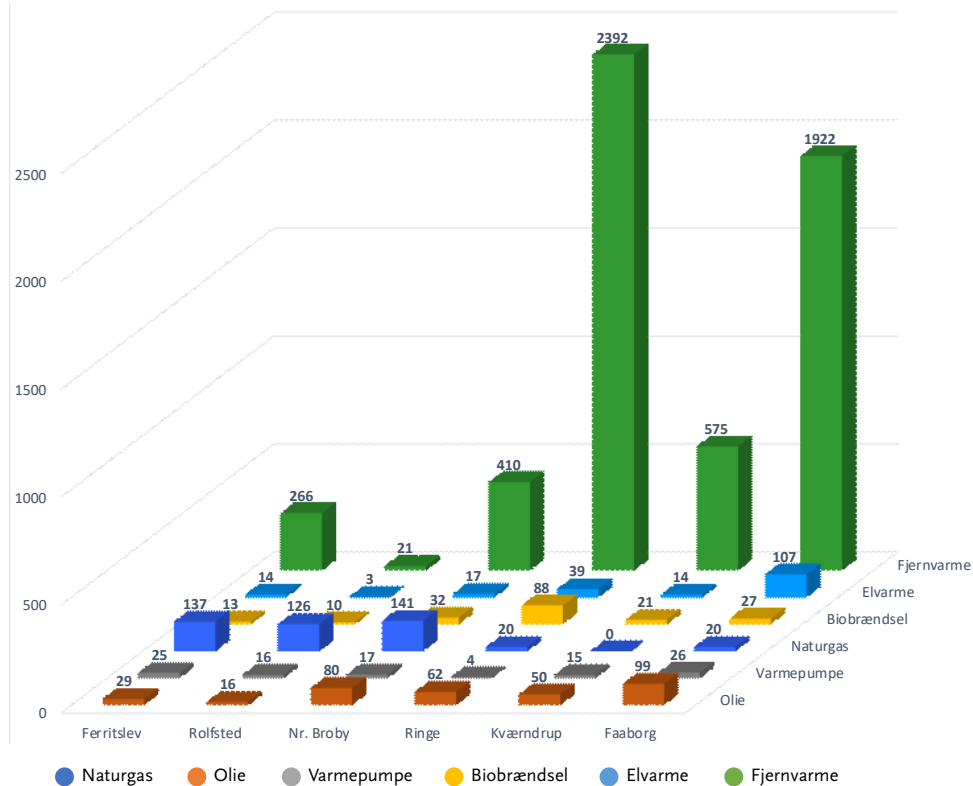
Der findes desuden i Øster Hæsinge et mindre fælles varmeanlæg.

Det fremgår, at der p.t. er ca. 5.800 ejendomme, som forsynes med fjernvarme. Det sva-ret til ca. 22% af det samlede antal ejendomme i kommunen på 25.992 boligenheder.

Ca. 1.250 ejendomme indenfor disse fjernvarmeområder, som i dag ikke har tilsluttet sig fjernvarmen, har i de fleste tilfælde mulighed herfor.

Af figur 1 fremgår fordeling af de forskellige oplyste energikilder i allerede etablerede fjernvarmeområder.

FIGUR 1. Fjernvarme etableret



By	Selskab og dækningsområde	Antal ejendomme de dækker
Ferritslev/Rolfsted	Fjernvarme Fyn	287
Nr. Broby	Fjernvarme Fyn	410
Ringe (Ringe by)	Ringe Fjernvarmeselskab	2.605
Kværndrup	Kværndrup Fjernvarme	575
Faaborg (Faaborg Centrum)	FFV - Varme (2195)	1.922
I alt		5.799

TABEL 1. Byer hvor fjernvarme er etableret

Område/by	Antal potentielle ejendomme	Status	Selskab	Tidshorisont for gennemførelse
Årslev*-Sdr Nærå	1711	Godkendt	Fjernvarme Fyn	2023
Nr Lyndelse og Nr Søby	1.267	Godkendt	Fjernvarme Fyn	2023-2024
Vejle	519	Godkendt	Fjernvarme Fyn	Tilmelding åbent 4. kvartal 2022
Rolfsted (Lykkebovej)	25	Planlægning	Fjernvarme Fyn	Åbner tilmelding 2. kvartal 2023
Faaborg, Faaborg NV og Faaborg SØ (Strandgaardsparken og Sundbrinken)	839	Godkendt	FFV	2023-2024
Ryslinge	805	Godkendt	Ringe Fjernvarme	2022-2024
Gislev	591	Godkendt	Ringe Fjernvarme	2024-2026
Fjellerup	94	Godkendt	RingeFjernvarme	2024-2026
Ejendomme i alt	5.851			

TABEL 2. Byer, hvor udbygning med fjernvarme er vedtaget eller under konkret planlægning

* I Årslev er yderligere planlagt fjernvarme for 600 nye boliger i kommende boligområde

Der er de seneste år heldigvis allerede arbejdet med at udbygge fjernvarmen i flere byer og byområder, som i dag er naturgasforsynede.

I tabel 2 ses, hvor det er vedtaget og godkendt at udbygge med fjernvarme. I alle områderne er der i dag naturgas.

Der er i dag 7.976 gasforsynede ejendomme i kommunen.

4.128 naturgasforsynede ejendomme er beliggende indenfor de godkendte udbygningsområder for fjernvarme. En stor andel af disse har allerede sagt ja som forudsætning for de godkendte projekter.

Også ejendomme med oliefyr eller andre opvarmningsformer samlet 1.723 ejendomme i disse områder får mulighed for fjernvarme.

Det er eksisterende fjervarmselskaber der står bag alle projekterne i tabel 2, Udbygningen sker ved udbygning/forlængelse af eksisterende ledningsnet og grundlasten leveres fra eksisterende varmegærdere.



Af figur 2 fremgår fordeling af de forskellige oplyste energikilder i allerede godkendte fremtidige fjernvarmeområder.

NATURGASFORSYNEDE OMRÅDER UDEN KONKRETE PLANER FOR OMSTILLING

Tilbage er ca. 3.382 ejendomme med gasforsyning beliggende udenfor eksisterende eller allerede godkendte/planlagte fjernvarmeområder.

Kommunen har et vidt forgrenet naturgasnet, som når ud i mange også mindre bysamfund og endda helt ned til

mindre samlinger af bebyggelse med omkring 20 forbrugere.

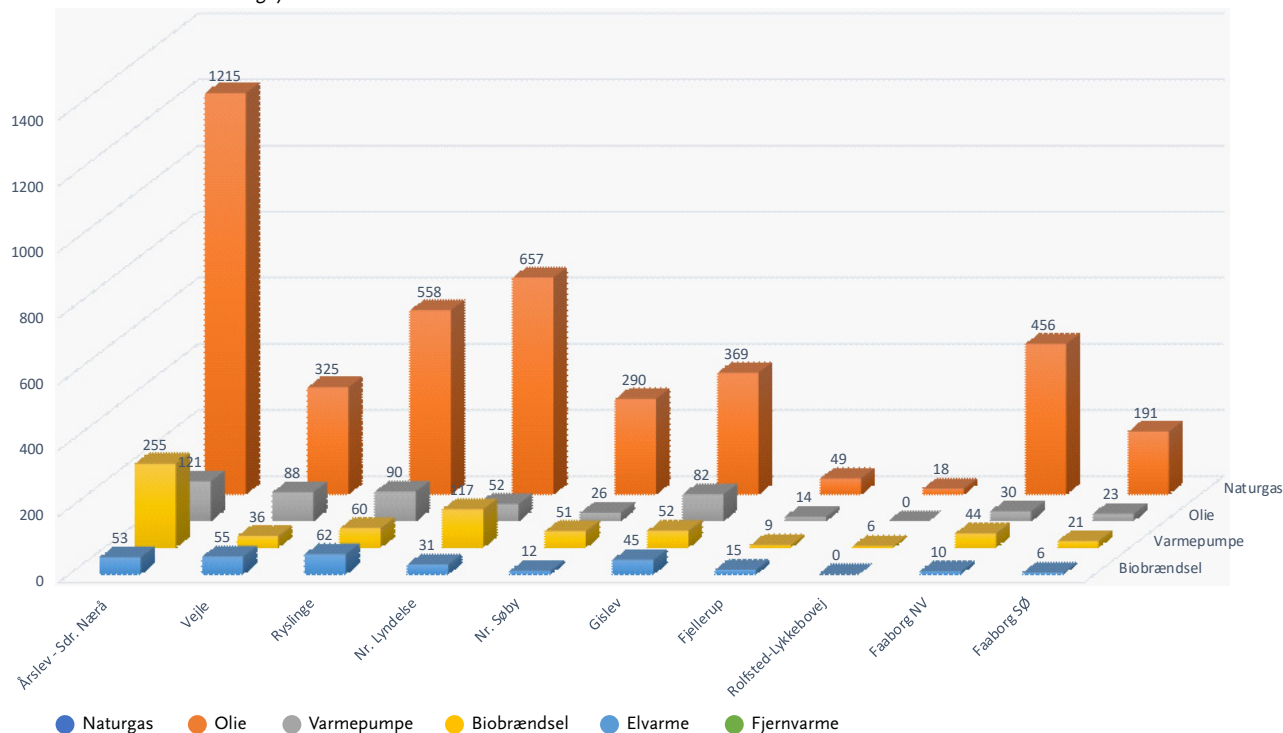
Af tabel 3 fremgår, hvilke bysamfund og mindre samlede bebyggelser med naturgas, der er uden konkrete projekter for omstilling.

Det fremgår også, hvor mange ejendomme i de pågældende områder, der er opvarmet ved andre energikilder, herunder træpiller/flis eller individuelle varmepumper, som regnes til grønne energiformer. Det kan dog forven-

tes, at der over en årrække vil blive gjort tiltag til udfasning af brug biomasse til opvarmning og at disse ejendomme i hvert fald på sigt dermed også er relevante for en omlægning til fx fjernvarme eller varmepumper.

I alt er der tale om 37 landsbyer. Hertil komme nogle erhvervsområder, som pt er naturgasforsynede, men som også kan være potentielle fjernvarmeområder. For erhvervsområder i Ringe Nord og Faaborg Nord er der igangsat planlægning for evt. udbredelse af fjernvarme.

FIGUR 2. Godkendt fremtidig fjernvarme



Antal ejendomme/husstande fordel på opvarmningsform						
By	Naturgas	Olie	Individuelle varmepumper	Andet brændsel	Elvarme	I alt
Tarup	50	9	15	6	6	86
Hudevad	31	7	6	9	0	53
Søllinge	64	21	11	17	10	123
Pederstrup	48	4	8	10	7	77
Sdr. Højrup	43	5	5	15	3	71
Allested	21	29	5	9	1	65
Brobyværk	264	106	49	54	42	515
Espe	144	32	14	36	16	242
Heden	61	16	10	13	5	105
Vantinge	71	15	6	15	2	109
Gestelev	37	14	9	13	3	76
Sallinge	25	9	10	18	2	64
Hillerslev	71	17	6	11	5	110
Nybølle	6	5	3	13	2	29
Hørup	26	11	5	9	1	52
Krarp	50	29	9	16	4	108
Findinge	18	3	4	14	0	39
Herringe	47	12	7	18	5	89
Trunderup	32	19	14	20	1	86
Søddinge	26	8	4	6	3	47

Korinth	266	86	49	51	37	489
V. Åby	292	55	21	28	44	440
Horne	243	39	26	39	34	381
Bøjden	84	16	23	9	17	149
Dyreborg	0	48	57	12	37	154
Millinge	154	40	18	20	22	254
Faldsled	183	32	32	22	45	314
Håstrup	88	30	23	25	17	183
V. Hæsinge	101	63	18	33	20	235
Diernæs	78	10	10	16	8	122
Åstrup	51	16	13	14	4	98
Svanninge	61	9	11	18	12	111
Pejrup	18	2	5	5	1	31
Bjerne	20	7	7	6	2	42
Kaleko	21	7	7	8	5	48
Haagerup	10	11	3	6	3	33
Bernstoffsminde	12	5	2	33	3	55
I alt 37 landsbyer	2.817	847	525	667	429	5.285

TABEL 3. Byer og mindre bebyggelser forsynet med naturgas uden afklaring p.t. af, om der skal søges udbygget med fjernvarme. Desuden oplysning om fordelingen af ejendomme på opvarmningsformer

EJENDOMME MED OLIEFYR

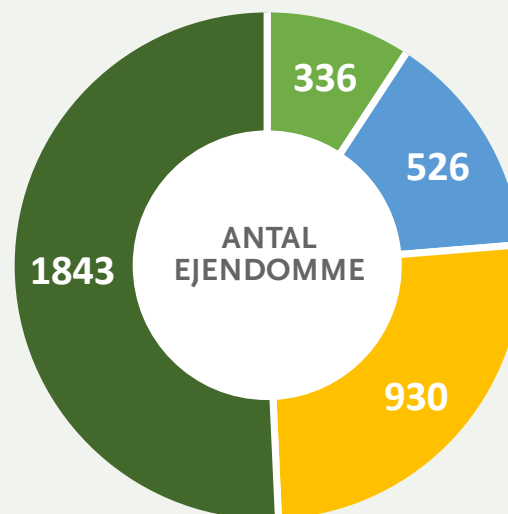
I kommunen er der pt. samlet 3.635 ejendomme med oliefyre.

I tabel 4 er givet et samlet overblik over hvor disse er beliggende. Det fremgår, at 335 af dem er beliggende i områder, hvor fjernvarmeudbygning er vedtaget. 526 er beliggende i de naturgasforsynede områder, hvor fjernvarmeudbygning allerede er godkendt. Resten - og det er størstedelen - er beliggende mere spredt i mindre bysamfund og i det åbne land.

	Antal oliefyrede ejendomme
Indenfor områder hvor fjernvarme er etableret	336
Indenfor områder hvor fjernvarme er godkendt men etableret	526
Indenfor øvrige naturgasforsynede områder	930
Udenfor fjernvarme og naturgasforsynede områder	1.843
I alt	3.635

TABEL 4. Antal og beliggenhed af oliefyrede ejendomme

EJENDOMME MED OLIEFYR



- Fjernvarme etableret
- Fjernvarme godkendt
- Øvrige naturgasforsynede områder
- Uden for naturgasforsynede områder





EJENDOMME, DER ER INDIVIDUELT OPVARMET MED TRÆPILLER/TRÆFLIS ELLER ANDEN BIOMASSE

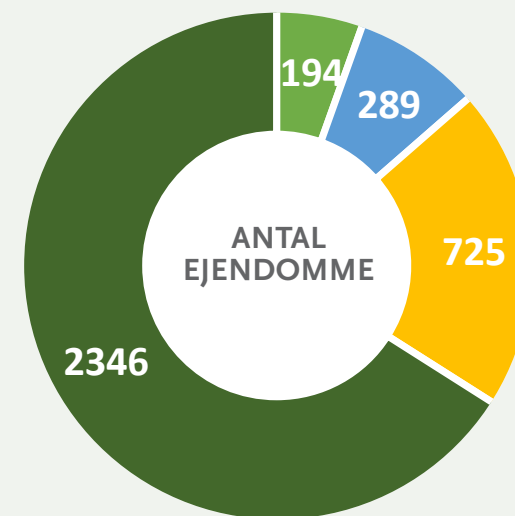
I alt der ca. 3.554 ejendomme, som opvarmes med biomasse. Langt de fleste - især dem, som er beliggende i områder med naturgas eller fjernvarme - anvender træpiller. Et mindre antal, som overvejende er i det åbne land, anvender træflis, halm og brænde.

Ejendommene er fordelt som angivet i tabel 5.

	Antal biomassefyrede ejendomme
Indenfor områder hvor fjernvarme er etableret	194
Indenfor områder hvor fjernvarme er godkendt men etableret	289
Indenfor øvrige naturgasforsynede områder	725
Udenfor fjernvarme og naturgasforsynede områder	2.346
I alt	3.554

TABEL 5. Antal og beliggenhed af biomasseopvarmede ejendomme

EJENDOMME MED BIOBRÆNDELSE



- Fjernvarme etableret
- Fjernvarme godkendt
- Øvrige naturgasforsynede områder
- Uden for naturgasforsynede områder

EJENDOMME MED INDIVIDUELLE VARMEPUMPER OG EL

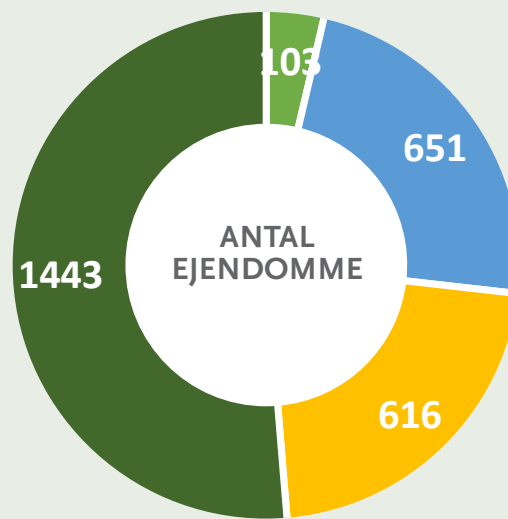
I alt 2.813 ejendomme i kommunen har i dag egne varmepumper. Der er både tale om ejendomme med jordvarmeanlæg og ejendomme med anlæg, der henter varmen fra luften. En del jordvarmeanlæg er af ældre dato. Især mange af de luftbaserede varmepumper er forholdsvis nye.

De fordeler sig på områder som angivet i tabel 6.

	Antal ejendomme med individuelle varmepumper
Indenfor områder hvor fjernvarme er etableret	103
Indenfor områder hvor fjernvarme er godkendt men etableret	651
Indenfor øvrige naturgasforsynede områder	616
Udenfor fjernvarme og naturgasforsynede områder	1.443
I alt	2.813

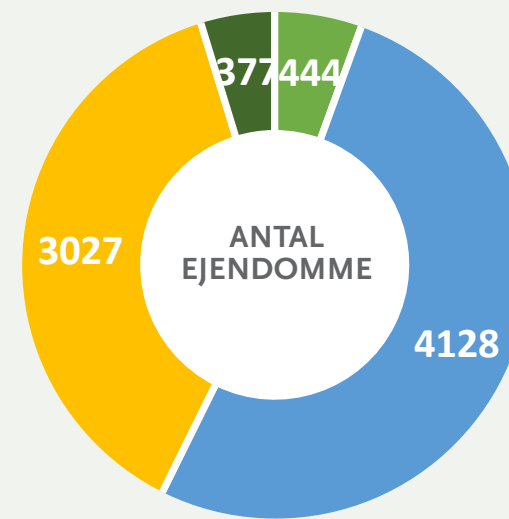
TABEL 6. Antal og beliggenhed af ejendomme med individuelle varmepumper

EJENDOMME MED VARMEPUMPE



- Fjernvarme etableret
- Fjernvarme godkendt
- Øvrige naturgasforsynede områder
- Uden for naturgasforsynede områder

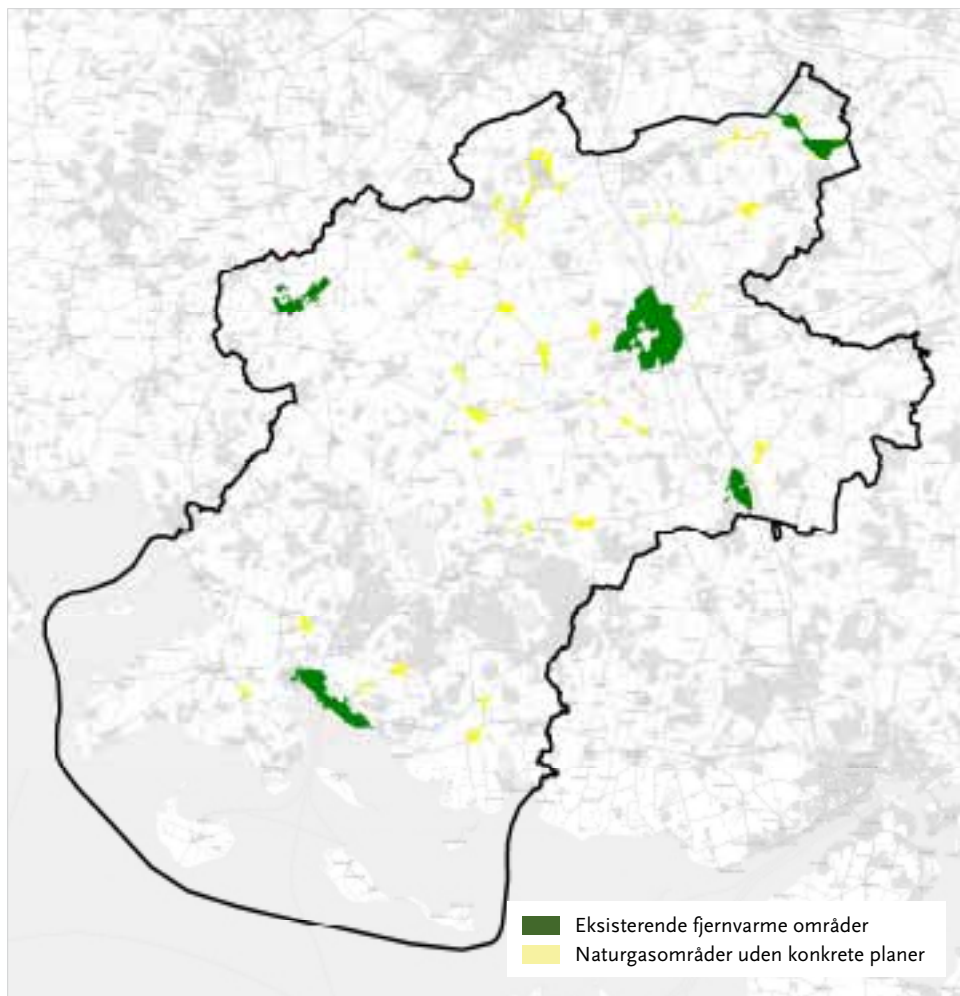
EJENDOMME MED ELVARME



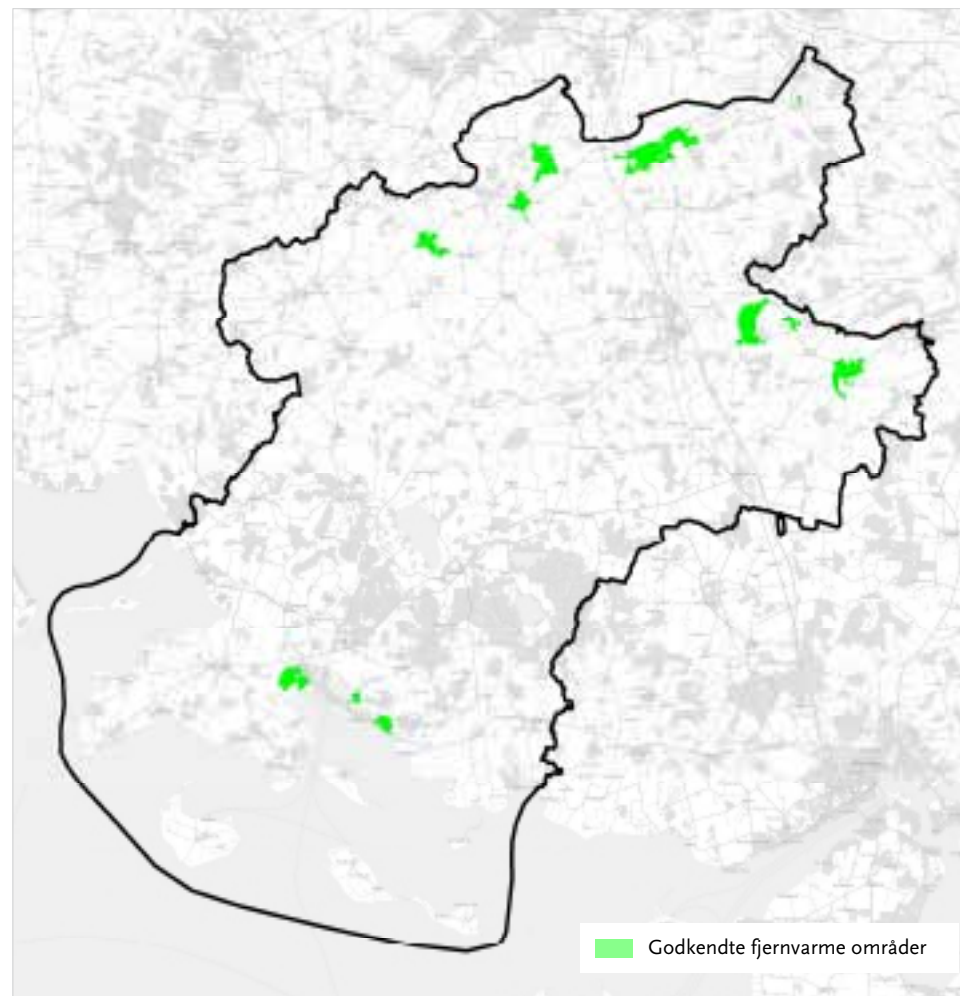
- Fjernvarme etableret
- Fjernvarme godkendt
- Øvrige naturgasforsynede områder
- Uden for naturgasforsynede områder

Endelig er der 2.273 el-opvarmede ejendomme i kommunen. Disse er overvejende sommerhuse og enkelte ejendomme spredt i det åbne land. (En del elvarme kan dække over jordvarme og elpatroner - oplysninger trukket fra BBR, derfor kan der være usikkerhed forbundet med antallet af el opvarmede ejendomme).

Kort 1 giver et overblik over eksisterende fjernvarmeområder og eksisterende naturgasområder.



Kort 2 er markering af de områder, hvor det er besluttet at udbygge med fjernvarme (godkendt eller under planlægning).



PLANINDHOLDET I DEN NYE VARMEPLAN

HVOR ANSES FJERNVARME FOR BRUGER- OG SAMFUNDSØKONOMISK REALISTISK

Kommunen har i 2021 fået udarbejdet en rapport ved Syddansk Universitet (SDU), hvor man analyserede forskellige muligheder for fremtidig varmeforsyning indenfor i alt 20 bysamfund i kommunen.

Analysen er udarbejdet før energipriserne begyndte at stige voldsomt kombineret med stigende flaskehalse i leverancer af råstoffer og varer betinget af Corona og mangel på arbejdskraft (højkonjunktur), som tilsammen har skabt høj inflation.

Analysen i 2021 viste, at omstilling til fjernvarme var det økonomisk mest fordelagtige efterfulgt af omstilling til individuelle varmepumper i de 20 største bysamfund. Bag dette ligger, at strøm fremstillet på vedvarende energikilder som sol og vind er blevet den billigste energisource.

En ekspertgruppe tilknyttet SDU-analysen vurderede dengang, at fjernvarme baseret på varmepumper antagelig var både samfunds- og privatøkonomisk en fordel helt ned til byer på ca. 100 ejendomme.

Dette forudsat at ejendommene ligger nogenlunde koncentreret og tilslutningsgraden til projektet er høj. Især

synes mulighederne gode, hvis der lokalt også kan udnyttes overskudsvarme fra lokale kilder - fx virksomheder - og der også er lidt større aftagere af varme - fx virksomheder eller institutioner - i de pågældende lokalsamfund. Vigtigst er dog, at varmepumper i dag fås i mange størrelser. De er nemme at tilpasse i størrelse til behovet, så der ikke overinvesteres i det fælles anlæg og over tid, kan anlægget udbygges gradvist efter behov.

Aktuelt stigende anlægspriser og leveranceproblemer samt stigende energipriser - også på strøm - gør det vanskeligt at vurdere, om konklusionerne i SDU-rapporten stadig holder helt. Men inflationen rammer alle løsninger og flaskehalse i markedet er formentlig et overgangsproblem. Så meget taler for, at konklusionerne fortsat er holdbare. Kun udarbejdelse af konkrete projektforslag for de enkelte byer kan dog vise det.

Ved en rundspørge til konsulentfirmaer, der beskæftiger sig med fjernvarmeprojekter, er vurderingen, at den nedre størrelsesgrænse for fjernvarme måske ligger noget højere og nærmere de 125-200 ejendomme. Men igen: det afhænger af lokale forhold som bebyggelsestæthed, eventuelle lokale varmekilder m.v. Nogle endnu mindre samfund kan evt. også være aktuelle for fjernvarme, hvis tilslutningsgraden er meget høj.





11 BYER ANSES SOM POTENTIELLE FJERNVARMEOMRÅDER

På dette grundlag har Kommunalbestyrelsen besluttet at udpege i alt 11 bysamfund/landsbyer som potentielle områder for fjernvarme, hvor det kan være relevant konkret at få afdækket, om der er basis for fjernvarme. Bysamfundene/landsbyerne er udpeget ud fra følgende kriterier:

- De har minimum i størrelsesordenen 125 ejendomme.
- Tætheden af bebyggelsen tilsiger, at der kan være en fornuftig basis for fjernvarme.
- I nogle af byerne er der kendskab til potentielle lokale varmekilder og/eller virksomheder/institutioner, som er mulige større aftagere af varme.

Der tale om følgende bysamfund:

By	Antal ejendomme
Brobyværk	515
Espe	242
Korinth	489
V. Aaby	440
Horne	381
Bøjden	149
Dyreborg	154
Millinge	254
Faldsled	314
Haastrup	183
V. Hæsingø	235

Alle bysamfundene på nær Dyreborg har i dag naturgasforsyning. Dyreborg vurderes at have størrelsen og tætheden til fjernvarme. Men andelen af ejendomme med individuelle varmpumper er relativt stor og det kan evt. medvirke til at interessen for fjernvarme ikke er tilstrækkelig stor. Interessen må ligesom i de øvrige bysamfund indledningsvis afdækkes.

Hvis alle disse bysamfund får fjernvarme, svarer det til, at i yderligere 1.819 naturgasforsynede ejendomme får tilbudt fjernvarme i løbet af 2023, hvis der er tilstrækkelig lokal opbakning til det. Hertil kommer 547 oliefyrede ejendomme beliggende indenfor disse områder.

For øvrige landsbyer og bebyggelser vurderer kommunalbestyrelsen ikke, at fjernvarme i udgangspunktet er en realistisk mulighed uanset nuværende varmforsyning. Det drejer sig om 980 naturgasforsynede ejendomme og 297 oliefyrede ejendomme.

NATURGASFORSYNEDE ERHVERVSOMRÅDER

Det vurderes både i eksisterende fjernvarmebyer, i byer hvor fjernvarmeudbygning er vedtaget og i byer, der udpeget som potentielle fjernvarmeområder relevant at afdække basis for tilslutning af i disse erhvervsområder til fjernvarme.

I Faaborg og Ringø er eksisterende fjernvarmeselskaber i gang med at undersøge grundlaget for at udvide fjernvarmen til industriområderne.

I byer med vedtaget fjernvarmeudbygning, vil kommunen drøfte med fjernvarmeselskaberne og erhvervet, hvordan det bliver afdækket om der er basis for fjernvarme i erhvervsområderne.

I de potentielle nye fjernvarmebyer forudsættes det, at tilslutning af erhverv til fjernvarme indgår som en del af de forundersøgelser, der skal gennemføres.

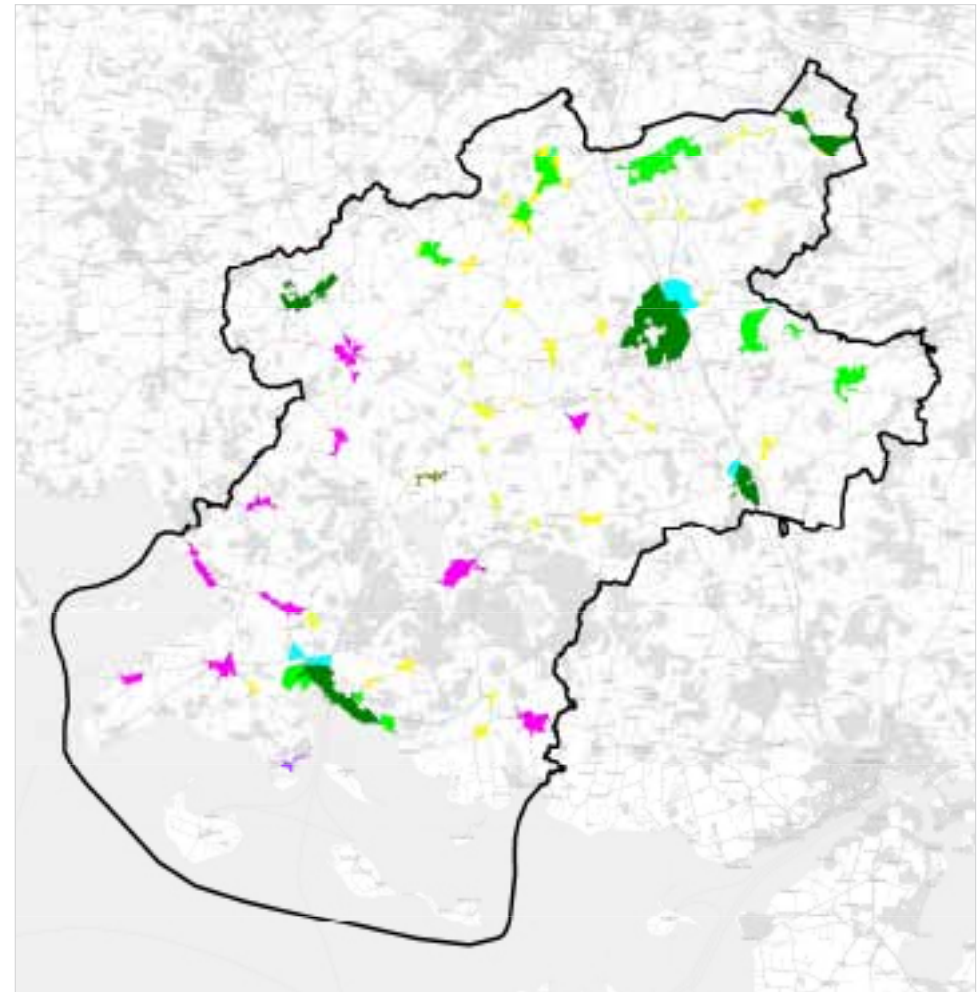
OVERBLIK PÅ KORT

Kort 3 giver et overblik over

- Eksisterende fjernvarme områder
- Godkendte fjernvarme områder
- Mulige fjernvarme områder
- Naturgasområder uden konkrete planer
- Naturgas forsynede erhvervsområder i byer med eksisterende eller godkendt fjernvarme
- Ikke naturgasforsynede områder, men med potentiale for fjernvarme
- Ikke naturgasforsynede områder, men anden kollektiv fjernvarmeforsyning



Kort 3 viser alle forsyningsområder, hvor der er taget stilling til typen af varmeforsyning.



Eksisterende fjernvarme områder	Godkendt fjernvarme områder	Mulige fjernvarme områder	Naturgasområder uden konkrete planer	Naturgas forsynede erhvervsområder i byer med eksisterende eller godkendt fjernvarme	Øvrige åbne land, hvor fjernvarme ikke vurderes muligt
Rolfsted	Rolfsted (Lykkebovej)	Brobyværk	Tarup	Nr. Lyndelse	Kappendrup
Ferritslev	Årslev-Sdr. Nærå	Espe	Hudevad	Ringe	Havndrup
Nr. Broby	Årslev (Sommerfuglen)	Korinth	Allested	Kværndrup	Eskilstrup
Ringe	Vejle	Vester Aaby	Søllinge	Faaborg	Dømmestrup
Kværndrup	Nr. Lyndelse	Horne	Pederstrup		Radby
Faaborg (Centrum)	Nr. Søby	Bøjden	Sdr. Højrup		Freltofte
	Ryslinge	Dyreborg	Sallinge		Vittinge
	Fjellerup	Millinge	Hillerslev		Vøjstrup
	Gislev	Faldsled	Højrup		Ståby
	Faaborg (Nord)	Haastrup	Nybølle		Ølsted
	Faaborg (Strandgårdsparken)	Vester Hæsinge	Heden		Allerup
	Faaborg(Sundbrinken)		Vantinge		Lørup
			Gestelev		Rudme
			Herringe		Volstrup
			Findinge (Grandlyvej)		Snarup
			Krarup		Sandholt Lyndelse
			Trunderup		Gl. Stenderup
			Sødinge		Stenderup
			Haagerup		Hellelose
			Bernstoffsminde		Grønderup
			Aastrup		Fjellebro
			Pejrup		Katterød
			Diernæs		Bjørnø by
			Kaleko		Lyø by
			Bjerne		Avernakø by
			Svanninge		Munke
					Korshavn

MULIGE FORSYNINGSKILDER TIL FJERNVARMEN

De udpegede bysamfund, der er vurderet egnet til fjernvarme, ligger stort set alle i stor afstand fra eksisterende fjernvarmeselskabers forsyningsområder. Det betyder, at det næppe er økonomisk realistisk at de ny-udpegede bysamfund kobles på eksisterende forsyningsnet. Dog kan det forventes, at Brobyværk vil kunne dækkes af Fjernvarme Fyn via ledningsforbindelse til Nr. Broby.

Men ellers vil der formentlig skulle etableres nye lokale fjernvarmeanlæg til at dække disse byers varmebehov. Nogle af de udpegede byer ligger dog indbyrdes så tæt, at det bør overvejes, om det vil være en fordel med et fælles anlæg for disse placeret et centralt sted. Det kan fx være en mulighed for Falsled-Millinge-Svaninge.

Etablering af nye lokal fjernvarmeanlæg har været drøftet med eksisterende fjernvarmeselskaber. Umiddelbart er deres interesse for at etablere og eje sådanne nye anlæg begrænset, men ikke udelukket på forhånd. I hvert fald ikke for FFV's vedkommende.

Fjernvarmeselskaberne tilbyder i den foreliggende situation at bistå i forhold til håndtering af forundersøgelser/projektforslag. Det må bero på konkrete drøftelser med lokalsamfundene i denne fase at afklare, hvordan ejer- og drift af sådanne nye anlæg bedst kan organiseres, hvis der basis for en realisering.

Der kan også være enkelte mindre byer/små bebyggelser, som ligger så tæt på eksisterende eller allerede godkendte udbygninger fjernvarmeområder, at de oplagt kan kobles på disse. Det gælder bl.a. Allested ved Vejle og Lumby.

Disse mindre udbygninger er ikke en del af planen, men det er aftalt med de relevante fjernvarmeselskaber, at de efter konkrete borgerhenvendelser, der dokumenterer udbredt lokal interesse, vil se på, om projekterne kan hænge sammen og i givet fald gennemføre dem.



SAMFUNDSØKONOMISK ANALYSE AF FJERNVARMEPROJEKTER

Energistyrelsen har udsendt en Cirkulæreskrivelse om kommunal varmeplanlægning og projektgodkendelse. Varmeplanen tager bl.a. afsæt heri. Cirkulæret åbner mulighed for, at kommunen i varmeplanen indarbejder en samfundsøkonomiske analyse af fjernvarmeudbredelse i udpegede områder. En sådan analyse vil, såfremt den viser positiv effekt af de enkelte projekter for de enkelte bysamfund, fritage de enkelte forundersøgelser/projektforslag for efterfølgende i 2023 at udarbejde en sådan analyse.

Idéen hermed er angiveligt at spare tid og ressourcer i godkendelsesprocessen for projektforslag.

Kommunen har fravalgt denne mulighed af flere årsager. For det første er den samfundsøkonomiske analyse af projektforslag meget standardiseret og ikke økonomisk belastende for en forundersøgelse. Og tidsbesparelsen herved i godkendelsen af projektforslag vurderes ikke at være til stede. Faaborg-Midtfyn Kommune har en effek-

tiv og meget kort sagsbehandlingstid for varmeprojekter, der opfylder kravene til projektforslag.

For det andet har det tidsmæssigt ikke være muligt at indarbejde en sådan analyse i varmeplanen. Det vil bl.a. kræve et højere detaljeringsniveau for planlægningen og det har ikke været muligt at indhente faglig rådgiverbistand til opgaven i den aktuelle situation. Samtidig ville det kræve en høringsproces for varmeplanen, som heller ikke har været mulig at gennemføre indenfor fristen for vedtagelse af varmeplanen.

Rapporten fra SDU i 2021 viser positiv samfundsøkonomi ved fjernvarme for de pågældende bysamfund rapporten omfatter. Det giver en god pejling af om samfundsøkonomikravet kan opfyldes ved de konkrete projekter for de udpegede byer. Men der kan med fordel laves konkrete aktuelle beregninger i 2023 for de enkelte mere detaljerede projektforslag, hvor man fx inddrager konkret tilkendegivet tilslutningsgrad og andre relevante forhold, så beslutningsgrundlaget for borgerne og fjernvarmeselskaberne bliver så aktuelt godt som muligt.



ELFORSYNING TIL DEN GRØNNE OMSTILLING

Behovet for el vil vokse meget de kommende år som en del af den grønne omstilling. Det gælder i alle sektorer og også i varmeforsyningen, hvor varmpumper som nævnt vil få en langt større rolle fremover. Energi Fyns distributionselskab Vores Elnet har ansvaret for udbygningen af elnettet de kommende år. De har oplyst, at gerne ser udbygning med fjernvarme - også baseret på varmepumper - de steder hvor det er muligt frem for omstilling til individuelle varmepumper. Det skyldes, at det oftest er lettere og billigere at udbygget kapaciteten til færre koncentrerede steder som fx et nyt fjernvarmanlæg frem for at elnettet i større grad skal forstærkes helt ud til den enkelte forbruger i boligkvartererne, hvor også øget brug af strøm til opladning af elbiler vil belastet nettet yderligere dækkes.

AFVIKLING AF GASNETTET

Det er det nationale gasdistributionsselskab Evida, der ejer distributionsnettet for gas, og som skal stå for konverteringen af dette net i takt med overgang til grøn varme baseret på andre kilder end gas. Evida bidrager med information om gasområder og infrastruktur samt koordinering på tværs af interessenter og kommuner. Evida bidrager til at gøre konverteringen fra gas til andre energikilder så smidig og effektiv som mulig for både gaskunder, kommuner og øvrige aktører. Evida har bl.a. fået udarbejdet en it-plattform "gasdata.evida.dk", som giver en aktuel status for antal gaskunder og et forventet årsforbrug i de respektive kommuner (opdelt på private, erhverv og industri). Gasdata er tilgængelig for de kommuner der har områder med gasforsyning.

Evida har oplyst, at der på nuværende tidspunkt ikke er retningslinjer for en udfasning af forsyningspligt på gasområdet og dermed nedlukning af gasnettet over en årrække. Men det må der forventes at komme i takt med, at flere dele af nettet får så få forbrugere tilbage og eller

meget lave gasforbrug, at det ikke giver mening at opretholde nettet.

OMRÅDER HVOR FJERNVARMEUDBYGNING IKKE SKØNNES REALISTISK

Som det fremgår af afsnit Hvor anses fjernvarme for bruger- og samfundsøkonomisk realistisk, side 17, vurderes det ikke realistisk med etablering af fjernvarmeforsyning i bysamfund mindre end de 125 ejendomme. Det skyldes bl.a. at man erfaringsmæssigt ikke kan forvente 100% tilslutning til fjernvarme.

Udgangspunktet for den grønne omstilling i disse øvrige områder vil i mange tilfælde være individuelle løsninger. Der kan imidlertid være særlige forhold, der gør sig gældende i nogle af de mindre samfund og som alligevel ud fra en konkret vurdering kan gøre et fjernvarmeprojekt realisabelt.

Der kan også være basis for at lave andre former for mindre fælles anlæg, som med afsæt i særlige lokale energiresourcer og stærke fællesskaber omkring en grøn omstilling, kan gøre fælles lokale løsninger realisable. Fælles termonet, som er uisolerede fælles rør baseret på energikilder i jorden eller særlige lokale kilder til varmepumper, kan være relevante fælles løsninger i mindre skala. Også lokal biomasse kan være en realistisk løsning i mindre fælles anlæg i hvert fald i en årrække. Dette selvom bio-masse på sigt næppe vil skulle anvendes til opvarmning gennem afbrænding og derfor kan være usikkert at investere i.

De efterfølgende afsnit handler både om, hvordan kommunen m.fl. vil understøtte omstillingen i de udpegede potentielle fjernvarmeområder og om de muligheder der er for eventuelt at understøtte andre lokale initiativer til etablering af andre mindre fælles varmeanlæg udenfor de fjernvarmområderne.

HVAD NU: INFORMATION OG DET VIDERE ARBEJDE MED REALISERING AF GRØN OMSTILLING I VARMEFORSYNINGEN

INFORMATION TIL BORGERNE INDEN UDGANGEN AF 2022

Det er fastlagt, at alle borgere med naturgas og oliefyrede ejendomme inden udgangen af 2022 skal have klar besked om vurderingen af deres muligheder for at få fjernvarme, eller ej. Informationen skal ledsages af oplysninger om, hvad der videre skal ske, eller hvad de alternative muligheder er.

Varmeplanen danner afsæt for denne information.

Energistyrelsen har på baggrund af regeringens ”Cirkulæreskrivelse om kommunal varmeplanlægning og projektgodkendelse” defineret de grupper, der skal gives information:

1. Gas- og olieforbrugere i områder, hvor fjernvarme allerede er etableret og tilgængelig
2. Gas- og olieforbrugere i områder, hvor et projektforslag er endelig godkendt og hvor fjernvarme vil blive etableret
3. Gas- og olieforbrugere i naturgasområder, hvor det ifølge varmeplanen vurderes relevant at afdække om der kan laves fjernvarme (samt hvornår det forventes afklaret)

4. Gas- og olieforbrugere i naturgasområder, hvor der ifølge varmeplanen ikke kommer fjernvarme.

Disse 4 grupper vil modtage informationsbreve senest ved udgangen af 2022.

Kommunen har besluttet også at give alle øvrige husstande i de 4 områdetyper og øvrige husstande i andre små bysamfund og i det åbne land i øvrigt en information om mulighederne, dér hvor de bor. Der kan således også være husstande med andre opvarmningsformer, som uanset de ikke er fossilt opvarmet kan have interesse i at tilslutte sig fjernvarme eller eventuelt andre mindre fælles anlæg, som måtte søges etableret.

POTENTIET NYE FJERVARMEOMRÅDER

Det haster med en afklaring af, om det så også er muligt at få etableret fjernvarme i de områder, der er udpeget hertil (vedrører gruppe 3 i afsnit Information til borgerne inden udgangen af 2022). Det er vedtaget, at en afklaring skal ske inden udgangen af 2023, så borgere i området enten opnår sikkerhed for, at fjernvarmen kommer, eller de alternativt skal søge andre løsninger.

Det er kommunens ansvar at sørge for, at denne afklaring finder sted i samarbejde med lokalsamfund, eksisterende fjernvarmeselskaber og andre relevante aktører. Processen har flere trin.

Processen frem til beslutning om anlæg af fjernvarme eller ej

Kommunen har besluttet i samarbejde med eksisterende fjernvarmeselskaber at gennemføre en indledende forundersøgelse i de enkelte områder.

Forundersøgelsen baseres på konkrete data om ejendomme, varmebehov m.v. På dette grundlag udarbejdes et groft forslag til dimensionering af både fjervarmecentralen og ledningsnettet ud til ejendommene. I forlægelse heraf laves overslag over anlægs- og driftsøkonomi samt tidsplan. Både økonomien for brugerne, selskabsøkonomien og samfundsøkonomien i projektet beregnes ligeledes. Der vurderes på forskellige alternative bæredygtige opvarmningskilder.

Viser forundersøgelsen en positiv samfundsøkonomi og en realistisk brugerøkonomi, spørges den enkelte borger



Fjernvarme Fyn



om deres interesse for fjernvarme. De kan nu træffe beslutning, om de vil være med ud fra de beregnede økonomiske omkostninger for den enkelte og et bud på en tidsplan for realisering m.v.

Er der tilstrækkelig tilslutningsgrad til projektet, udarbejdes et mere detaljeret projektforslag, som laves efter krav i Varmeforsyningsloven og den tilhørende projektbekendtgørelse. Projektforslaget forelægges kommunen til godkendelse og kan danne grundlag for ansøgning om statslig støtte til projektet. Opnås støtten kan projektet realiseres.

Udgifter til forundersøgelse og projektforslag og styring af arbejdet

Udgifter til forundersøgelsen afholdes af kommunen med tilskud fra et EU-projekt (COHEAT), som kommunen deltag i. Udgifterne til det efterfølgende detaljerede projektforslag kan løbe op i samlet typisk 50-80.000 kr. pr. bysamfund afhængig af byens størrelse. Gennemføres projektet indregnes denne udgift i de samlede anlægsudgifter og finansieres som del af brugernes udgifter til tilslutning og de via de løbende driftsudgifter.

Der er imidlertid ofte vanskeligheder med at rejse midlerne til projektforslaget, fordi udgifterne hertil kan være spildte, hvis projektet ikke gennemføres. Et andet problem er, hvem der fagligt skal understøtte lokalsamfundene gennem afklaringsprocessen, hvor der skal indkøbes og styres rådgiver både i analysen og i udarbejdelse af projektforslaget.

Kommunen og de nuværende fjernvarmeselskaber har drøftet, hvordan disse "flaskehalse" bedst kan overvindes. Det er aftalt, at selskaberne er villige til lægge penge til ud til rådgiverydelsen og stille deres viden til rådighed for styring af arbejdet. Dette med mindre man i lokalsam-

fund selv vil stå for processen og styre den. Tilbuddet gælder også uanset, om de nuværende fjernvarmeselskaber i sidste ende skal anlægge og drive fjernvarmen, eller man i processen finder frem til, at der skal oprettes et nyt lokalt selskab, som anlægger og driver fjernvarmen.

Mulighed for kommunal lånegaranti

Kommunalbestyrelsen har besluttet at yde underskuds-dækning og således afholde udgifterne til rådgiver, hvis projektet opgives inden anlægsarbejdet er startet.

Det er aftalt, at fjernvarmeselskaberne søger at samle et større antal projektforslag ved samme rådgiver for at minimere udgifterne til forprojekt.

Kommunalbestyrelsen har også besluttet at se velvilligt på at yde lånegaranti til anlæggelsen af godkendte projekter, efter behov og ansøgning. Dette kan skabe tryk omkring anlægsprojektet og have positiv betydning for nedbringelse af finansieringsomkostningerne til anlægget.

Krav til lokal opbakning er en forudsætning

Forudsætningen om borgernes tilkendegivelse af tilstrækkelig interesse for projektet er afgørende for at begrænse risikoen for unødige udgifter og for at borgere og andre aktører ikke spilder tid og ressourcer på et projekt, der ikke er opbakning til.

Det er vurderet, at for bysamfund med over 150 ejendomme i et projektområde er forudsætningen at 60% af alle tilkendegiver interesse for projektet inden det detaljerede projektforslag laves.

For bysamfundene med ca. 125-150 indbyggere er forudsætningen, at minimum 70% af alle i projektområdet tilkendegiver interesse for projektet. Ved mindre bysamfund er der således krav om højere grad af interesse. Det

er fordi, der i de mindre byer i sidste ende vil være behov for højere tilslutningsgrad for at projektet er økonomisk realistisk.

Interesse for projektet fra større forbrugere i et lokalområde eller tilstedeværelsen af lokale særlig fordelagtige kilder til varme, kan ud fra en konkret vurdering føre til accept af en lavere tilslutningsgrad som forudsætning for underskudsdekning af projektforslag.

Lokalsamfundenes rolle i processen

Lokalsamfundenes aktive medvirken i afklaringsprocessen vurderes at have stor betydning for et vellykket forløb, uanset udfaldet. Det vil være relevant at holde borgermøder undervejs i forløbet, når forundersøgelsen foreligger, men forud for deadline for interessetilkendegivelse og det detaljerede projektforslag skal laves. Det vurderes desuden nødvendigt at have lokalråd eller en særlig nedsat lokal arbejdsgruppe til løbende i perioden af deltagelse i dialog med fjernvarmeselskab, rådgiver og kommunen. Gruppen skal desuden varetage den nødvendige lokale dialog, som flere borgere kan have behov for og som kan være nødvendig for at skaffe tilstrækkelig opbakning til et projekt.

Især bliver en lokal arbejdsgruppe vigtig i forhold til afklaring af, om der skal etableres et nyt selvstændigt fjernvarmeselskab, eller man laver det under et eksisterende selskab og hvem der skal varetage driften. Vil man lokal selv gøre det i et nyt selskab, eller vil man søge at indgå driftsaftale med eksisterende selskab.

Kommunen vil gerne understøtte lokalråd/arbejdsgrupper i deres løbende arbejde gennem afklaringsprocessen.

Koordinering og samarbejde mellem mange aktører nødvendigt

En vellykket afklaringsproces kræver uanset udfald et godt samarbejde mellem flere parter. Kommunen vil søge at sikre dette. Kommunen har etableret en koordineringsgruppe med fjernvarmeselskaberne og vil invitere Fynsland med heri. I gruppen deltager også repræsentanter fra Energi Fyn og gasselskabet Evida. Disse parter er inviteret med, fordi forudsætningen for en vellykket grøn omstilling er, at elnettet kan bære udbygningen med varmepumper. Og målet er at naturgasnettet ud til den enkelte forbruger lukkes ned i løbet af kortere årrække. Dette kræver koordinering, så der ikke er husstande, som kommer i klemme.

Hvordan og hvornår binder en beslutning om et fjernvarmeprojekt borgerne i området

Først når et projektforslag har opnået statslig støtte og er endelig godkendt og selve anlægsfasen dermed kan startes, har projektet nogle konsekvenser. Den vigtigste er, at det i projektområdet ikke længere vil være muligt at opnå statslige støtte til andre løsninger end fjernvarme. Dvs. at ingen ejendomme i området fremover fx kan opnå støtte til individuelle varmepumper.

Fjernvarmeselskabet vil der ud over normalt indgå en kontrakt med de husstande, der har valgt at få fjernvarme og som er dem der danner sikkerhed for at projektet kan gennemføres rentabelt. Ønsker man at udtræde af sådan kontrakt undervejs i forløbet, vil det typisk medføre en omkostning. Det gælder uanset, om det er et nyt lokalt selskab, som dannes, eller det er et eksisterende fjernvarmeselskab, der står for anlægget.

Tidsplan for gennemførelse af afklaringsforløbet frem til eventuelt anlæg af fjernvarme

Som nævnt er målet, at afklaringsforløbet frem til evt. indsendelse af ansøgning om statslig støtte til et projekt er gennemført i løbet af 2023.

I tabel 7 er angivet et tilstræbt tidsforløb ud fra dette for en proces i det enkelte lokalsamfund. Det skal bemærkes, at der kan opstå flaskehalse, som kan føre til ændringer. Fx er der stor efterspørgsel efter rådgivere, der kan udføre forundersøgelser og projektforslag, som kan skabe forsinkelser.

GRØN VARMEOMSTILLING I OMRÅDER UDENFOR UDPEGEDE MULIGE FJERNVARMOMRÅDER

Alle borgere udenfor fjernvarmeområder og de potentielle fjernvarmeområder jf. ovenfor vil modtage et brev med information om muligheder for at gennemføre grøn omstilling af deres varmeforsyning.

Informationen kan også være relevant for husstande som i dag allerede har grønne varmekilder - fx ældre jordvarmeanlæg eller halm-, træpille-, træflis og brændefyring. Det kan være, man overvejer at skifte til en ny egen varmepumpeløsning eller ønsker at skifte til et mindre lokalt fælles anlæg baseret på varmepumper med forskellige muligheder for lokale energikilder.

Brevet vil først og fremmest informere om, hvor man kan hente yderligere viden om mulighederne og søge rådgivning. Dette uanset man går efter individuelle løsninger eller måske en lokal fælles løsning.

TABEL 7

Aktivitet	Tidsrum-tidsfrist	Afgørende forudsætning for at gå videre
Borgere i område 3 (jf. afsnit Information til borgerne inden udgangen af 2022, side 23) modtager brev om at fjernvarme er en mulighed kommune m.fl. gerne afdække og fremme	December 2022	
Forundersøgelse gennemføres ved kommunen/fjernvarmeselskaber	Januar - primo februar 2023	Positiv samfundsøkonomi og realistisk brugerøkonomi
Resultat af forundersøgelse præsenteres. Lokale drøftelser/borgermøder m.v. om interesse for at gå videre inklusiv afklaring af organisering/selskabsform. Afdækning af tvivlsspørgsmål	Februar - marts 2023	
Deadline for borgeres tilkendegivelse om interesse for fjernvarme	Ca. 15. april 2023	Minimum 60%-75% af alle ønsker fjernvarme
Projektforslag udarbejdes og indsendes til kommunen til godkendelse	Ca. 15. april - 15. juni 2023	
Borgere orienteres om og drøfter projektforslagets indhold. Borgermøder m.v.	Juni - august 2023	
Eventuelt nyt fjernvarmeselskab etableres	August - september 2023	
Kommunen behandler og godkender projektforslag	August - september 2023	Godkendelse opnås
Ansøgning indsendes til Energistyrelsen med henblik på godkendelse og bevilling af tilskud	Senest 1. oktober 2023	
Tilsagn om støtte gives	Ca. november-december 2023	Tilsagn gives
Anlægsprojekt kan udbydes og derefter opstartes	1. kvartal 2024	



Kommunen har besluttet, at er der lokale ønsker om etablering af fælles løsninger, vil man gerne ud fra en konkret vurdering af idéen understøtte sådanne projekter i den indledende afklarende proces af om projektet er realistisk.

Især vil kommunen gerne understøtte projekter, der kan have bredere interesse som demonstrationsprojekter for andre lokalsamfund.

Kommunens mulighed for at understøtte kan i den helt indledende fase omfatte deling af viden og vejledning til muligheder for indhentning af rådgivning.

Der er vil også være nogle midler til at understøtte konkrete forundersøgelser og evt. efterfølgende projektforslag med en underskudsgaranti svarende til den, kommunen giver til fjernvarmeprojekter. Det betyder at realiseres projekterne ikke i sidste ende, er kommunen parat til dække omkostningerne til de afholdte udgifter til rådgivning før en egentlig anlægsfase.

Forudsætningen for at et lokalt projektønske kan opnå en underskudsgaranti vil være en indsendt ansøgning, som beskriver

- idéen (fx termonet eller andet)

- hvilke ejendomme projektet omfatter
- hvilke bæredygtige varmekilder det tænkes baseret på
- sandsynliggør at det teknisk og økonomisk er realistisk
- den lokale interesse for projektet inden for projektets geografisk afgrænsning
- hvordan man har organiseret sig i undersøgelsesfasen og hvordan man i udgangspunktet forestiller sig organiseret, hvis projektet gennemføres (herunder selskabsdannelse eller anden løsning?)
- evt. demonstrationsværdi for andre i projektet
- hvilken rådgiver man ønsker at benytte til projektet
- ansøgt beløb til underskudsgaranti og hvem der foretager udlæg til udgifterne til forundersøgelser og til eventuelt projektforslag.

Der vil blive udmeldt ansøgningsfrister gældende for 2023.

Som nævnt i foregående afsnit kan der også være ønsker om minifjernvarmeanlæg i denne gruppe af projekter, som kommunen ud fra en konkret vurdering finder det realistisk at tildele en underskudsgaranti til forundersøgelse og til eventuel udarbejdelse af projektforslag.



FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Tinghøj Allé 2
5750 Ringe
www.fmk.dk